

Tạo bước ngoặt cho kỷ nguyên mới

07:11 06/06/2025

Quốc hội vừa kết thúc Đợt 1 kỳ họp thứ 9 với nhiều kết quả quan trọng, thể hiện tinh thần trách nhiệm cao, trí tuệ và đổi mới mạnh mẽ.

Những ngày này, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các cơ quan hữu quan tiếp tục chương trình làm việc thông tầm và khẩn trương với hàng loạt nội dung quan trọng, cấp bách nhằm góp phần thể chế hóa các chủ trương lớn của Đảng và đáp ứng kỳ vọng của nhân dân.

Toàn cảnh phiên khai mạc Kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XV. (Ảnh: DUY LINH)

Nền tảng cải cách bộ máy Nhà nước

Điểm nhấn quan trọng là việc Quốc hội thông qua Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013. Đây là nhiệm vụ mang tính chiến lược cả về chính trị lẫn pháp lý, nhằm cụ thể hóa Nghị quyết số 18-NQ/TW của Đảng về tinh gọn bộ máy, nâng cao hiệu lực và hiệu quả hoạt động của Nhà nước. Trong số 120 điều của Hiến pháp, nhiều điều được đề xuất sửa đổi, không chỉ tạo hành lang pháp lý sáp nhập các đơn vị hành chính cấp tỉnh mà còn thúc đẩy phân cấp, phân quyền, tăng cường tính chủ động của chính quyền địa phương.

Đại biểu Nguyễn Tạo (Lâm Đồng) nhấn mạnh: Sửa đổi, bổ sung Hiến pháp năm 2013 được kỳ vọng sẽ kiến tạo một bộ máy nhà nước tinh gọn, gần dân, sát thực tiễn, đáp ứng yêu cầu kỷ nguyên mới.

Quốc hội đã thành lập Ủy ban Dự thảo sửa đổi Hiến pháp, với quy trình thực hiện đổi mới và sự tham gia rộng rãi của nhân dân cùng các cơ quan, tổ chức. Việc lấy ý kiến nhân dân được tích cực triển khai ngay trong thời gian diễn ra kỳ họp, thông qua ứng dụng VNeID.

Bước tiến chuyển đổi số trong tư pháp

Thảo luận tại tổ về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Tòa án nhân dân và một số dự án luật khác, Chủ tịch nước Lương Cường đã nhấn mạnh mục tiêu sửa luật: Phải đáp ứng thể chế hóa chủ trương của Đảng về tổ chức bộ máy tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, hướng tới tổ chức bộ máy địa phương 2 cấp; sáp nhập còn 34 tỉnh, thành phố,... Trong tiến trình đó, mục tiêu của việc cải cách tư pháp là “gần dân, sát dân, bảo vệ dân”, khắc phục những vướng mắc, bất cập trong thực tiễn...

Kỳ họp thứ 9 bổ sung và hoàn thiện các quy định về chứng cứ điện tử trong dự thảo sửa đổi Bộ luật Tố tụng dân sự và Luật Tố tụng hành chính cùng một số luật khác. Việc công nhận giá trị pháp lý của các loại chứng cứ như thư điện tử, tin nhắn, ghi âm, ghi hình hay dữ liệu số là một bước tiến lớn, góp phần hiện đại hóa quy trình tố tụng và tạo điều kiện để người dân tiếp cận công lý nhanh chóng, thuận tiện hơn.

Dự thảo Luật đưa ra các nguyên tắc cụ thể về thu thập, đánh giá và xác thực chứng cứ điện tử, nhấn mạnh tính hợp pháp, nguyên vẹn và bảo vệ quyền riêng tư. Đặc biệt, việc thiết kế phương án cho phép nộp chứng cứ qua cổng thông tin điện tử của Tòa án được các đại biểu Quốc hội đánh giá cao, sẽ giúp giảm chi phí và thời gian, đặc biệt cho người dân ở vùng sâu, vùng xa.

Hướng tới chính quyền địa phương 2 cấp, thúc đẩy kinh tế tư nhân

Một quyết sách mang tính lịch sử khác là Nghị quyết về sáp nhập đơn vị hành chính cấp tỉnh, hướng tới tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp (tỉnh/thành phố và xã/phường), loại bỏ cấp huyện. Đây là bước đi cụ thể hóa chủ trương của Đảng về tinh gọn bộ máy, tạo động lực cho sự phát triển bền vững, tối ưu hóa nguồn lực, nâng cao hiệu quả quản lý.

Đại biểu Nguyễn Thị Sửu (TP Huế) đánh giá: “Tính khoa học và logic trong cách sắp xếp chương trình kỳ họp cho thấy sự chuẩn bị kỹ lưỡng và tinh thần trách nhiệm của Quốc hội”.

Kỳ họp thứ 9 tiếp tục ghi dấu ấn với Nghị quyết về một số cơ chế chính sách đặc biệt nhằm phát triển kinh tế tư nhân, cụ thể hóa Nghị quyết số 68-NQ/TW của Bộ Chính trị.

Kinh tế tư nhân, động lực quan trọng của nền kinh tế

Quốc hội thảo luận kỹ lưỡng nhiều dự án luật quan trọng liên quan khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, như: Luật Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo; Luật sửa đổi Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa; và Luật Năng lượng nguyên tử (sửa đổi).

Điểm chung của các luật này là đề cao tính “khai phóng, tiên phong, sáng tạo” - như nhận định của Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh “đã gọi là đột phá khoa học-công nghệ thì luật cũng phải đột phá”.

Trong bối cảnh công nghệ số, trí tuệ nhân tạo, năng lượng mới được xem là cuộc chơi toàn cầu, các chuyên gia kinh tế cho rằng: Quốc hội mạnh dạn đưa các nội dung đổi mới sáng tạo vào khuôn khổ pháp luật là cách để Việt Nam không bị bỏ lại phía sau. Đặc biệt, mục tiêu dành ít nhất 3% ngân sách nhà nước cho khoa học-công nghệ nếu được thực thi nghiêm túc sẽ là “vốn môi” quan trọng thúc đẩy hệ sinh thái đổi mới sáng tạo quốc gia.

Giám sát hiệu quả và lắng nghe ý kiến nhân dân

Tinh thần dân chủ và trách nhiệm của Quốc hội được thể hiện rõ. Quốc hội đã xem xét Báo cáo của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam về tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri, đồng thời thảo luận kết quả giám sát việc giải quyết kiến nghị từ kỳ họp thứ 8.

Chủ động chuẩn bị chương trình cho Đợt 2 sắp tới, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn yêu cầu: Các đại biểu cần tiếp tục lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của cử tri để hoàn thiện các quyết sách, đảm bảo tính sát thực tiễn và đồng thuận cao. Tinh thần này không chỉ củng cố niềm tin của nhân dân mà còn khẳng định vai trò của Quốc hội trong việc đại diện cho ý chí và nguyện vọng của toàn dân.

Với một kỳ họp kéo dài gần 40 ngày, khối lượng công việc lớn chưa từng có và nhiều quyết sách mang tính bước ngoặt, tin tưởng rằng kỳ họp thứ 9 sẽ làm được nhiều hơn cả kỳ vọng: Đưa ra được những “nút mở” tạo bước ngoặt đột phá rất quan trọng cho thể chế, pháp luật, kinh tế và xã hội.

Điều đó cũng thể hiện rõ nét và nhất quán một “tuyên ngôn đổi mới”, tinh thần đổi mới đầy quyết liệt của Quốc hội, thể hiện rõ vai trò trung tâm trong thiết lập nền tảng pháp lý cho kỷ nguyên phát triển mới, tạo động lực để Việt Nam vươn mình mạnh mẽ trên trường quốc tế.

Theo báo Nhân Dân